

Stockholm 16 juni 2017

Justering av den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen (Fi2017/02080/S1)

FAR har beretts tillfälle att lämna synpunkter på promemorian *Justering av den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen (Fi2017/02080/S1)*. FAR får med anledning av detta anföra följande.

Reglerna i 57 kap. IL benämns i det följande 3:12. Reglerna har sedan de infördes år 1991 ändrats vid ett stort antal tillfällen. Flertalet ändringar har inneburit att reglerna blivit allt mer komplexa. Till detta kommer en rättspraxis som kan sägas ha skapat ett parallellt regelverk utöver lagtexten, bl.a. avseende begreppet ”samma eller likartad verksamhet”. Vidare har ett antal skatteflyktsmål, med början i RÅ 2009 ref. 31, ytterligare utsträckt tillämpningsområdet. Därtill kommer att 3:12 påverkar andra regelverk, bl.a. omstruktureringsreglerna.

Bakgrunden till förslaget i promemorian är ett avgörande i Högsta förvaltningsdomstolen 6 februari 2017 om den utvidgade definitionen av fåmansföretag i 57:3 IL, 4163-16. Domstolen fann, något förenklat, att om ett företag A till mer hälften ägs av ett annat företag B, vars delägare inte är verksamma i A, ska delägare i B som inte är verksamma i A inte räknas med vid bedömningen av om A är ett fåmansföretag enligt 57:3 IL.

Lagförslaget innebär att man vid beräkningen av de delägare som ska räknas som en person enligt 57:3 IL även ska räkna med delägare med kvalificerade aktier i andra fåmansföretag som är delägare i prövningsföretaget. Dessa delägare behöver inte vara verksamma i betydande omfattning i prövningsföretaget.

FAR konstaterar inledningsvis att förslaget bryter med principen att tillämpningsområdet för 3:12 endast ska träffa delägare som arbetar i det företag som är föremål för prövning. FAR anser att en sådan utvidgning är ytterst problematisk då den inte är i linje med 3:12-reglernas syfte att förhindra inkomstomvandling utan går längre än så.

FAR anser vidare att förslaget är bristfälligt underbyggt och kan befaras få ett betydligt vidare tillämpningsområde än vad som förefaller vara avsikten. Promemorian analyserar inte alls om andra

typer av ägarkonstellationer än den som förelåg i rättsfallet, exempelvis innovationsföretag som delvis ägs av privat riskkapital, kan komma att påverkas.

Promemorian tar heller inte upp frågan om förhållandet till utomstående regeln i 57:5 IL. Enligt förslaget kommer, som det får förstås, kretsen av icke utomstående delägare att utökas. Någon analys av dessa och liknande effekter finns inte i promemorian.

Förslaget syftar till att åstadkomma en konkurrensutjämning på så sätt att företag med aktuell ägarbild inte ska kunna få en konkurrensfördel gentemot andra företag. FAR vill framhålla att det nuvarande kapitalandelskravet (fyraprocentsregeln i 57:19 II) innebär en långt allvarligare konkurrens-snedvridning. Det är i själva verket den, och inte definitionen av fåmansföretag, som är grunden till problemet.

FAR vill här upprepa vad som framförts i tidigare remissvar, nämligen att kapitalandelskravet med dess effekter på konkurrensen kommer att tvinga fram skatteplanering även fortsättningsvis. Så länge kapitalandelskravet finns kvar kommer en verksamhets organisation att vara avgörande för delägarnas beskattning. Det innebär i sin tur att lagstiftningen måste justeras i takt med nya organisatoriska lösningar som syftar till att åstadkomma konkurrensneutralitet. Även kapitalandelskravets långsiktigt hämmande effekter på tillväxt och sysselsättning måste återigen framhållas

Sammanfattningsvis kan konstateras att det är närmast omöjligt att kunna förstå och tillämpa 3:12 enbart med ledning av lagtexten. Det är inte acceptabelt med en lagstiftning där lagstiftaren ser sig nödgad att ingripa i stort sett varje gång det kommer ett avgörande som Skatteverket invänder mot. De återkommande förändringarna av regelverket försämrar dessutom förutsättningarna för den alltid så avgörande förutsebarheten. Enligt FAR har 3:12-systemet därför kommit till vägs ände.

FAR menar att det finns anledning att överväga ett helt nytt system för att hantera skillnaderna mellan kapital- och förvärvsinkomster. Detta bör lämpligen utredas tillsammans med en bredare översyn av inkomstskattelagstiftningen. En sådan översyn bör inledas snarast.

FAR

Magnus Larsson
Ordförande i FAR

Dan Brännström
Generalsekreterare i FAR